

Mihaela laikmetam sākoties

Līdz pat devītajam gadsimtam pēc Golgātas mistērijas cilvēks ar savām domām bija citās attiecībās nekā vēlākos laikos. Viņam nebija sajūtas, ka pats rada savā dvēselē dzīvojošas domas. Viņš tās uzskatīja par garīgās pasaules iedvestām. Arī domājot par maņu uztverto, tās bija dievišķā elementa atklāsmes, kas uzrunāja viņu caur jutekliskām lietām.

Tas, kam izkopta garīgā redze, saprot šo sajūtu – kad kaut kas garīgi reāls (īsts) ienāk dvēselē, cilvēks to neizjūt kā garīgas parādības uztveršanu un domu veidošanu par to; viņš redz domu, kas ir uztveres objektā, dota tajā tikpat objektīvi kā pats šis objekts.

Sākot ar devīto gadsimtu, cilvēku dvēselēs iedegās personiski individuālā inteliģence (pats par sevi saprotams, ka šie dati jāuztver aptuveni; pāreja notiek ļoti pakāpeniski). Cilvēkā radās sajūta: **es veidoju** domas. Šī domu veidošana kļuva par vissvarīgāko dvēseles dzīvē, un domātāji saskatīja cilvēka dvēseles būtību tās inteliģentajā izpausmē (domāšanas darbībā).

Pirms tam cilvēkiem bija imaginatīvs priekšstats par dvēseli. Tās būtību saskatīja nevis domu veidošanā (domāšanas spējā), bet tās līdzdalībā pasaules garīgajā saturā. Domājot cilvēks domāja pārjutekliskas garīgas būtnes; un to darbība iesniedzās cilvēkā; arī to domas iesniedzās cilvēkā. To, kas no pārjutekliskās garīgās pasaules šādi dzīvoja cilvēkā, viņš sajuta kā dvēseli.

Tiklīdz cilvēks ar savu redzējumu paceļas garīgajā pasaulē, viņš satiek konkrētus garīgu būtņu spēkus. Senajās mācībās vara, no kuras plūst lietu domas, tika apzīmēta ar vārdu Mihaels. Šo vārdu var saglabāt. Var teikt: kādreiz cilvēki saņēma domas no Mihaela. Mihaels pārvaldīja kosmisko inteliģenci. Sākot ar devīto gadsimtu, cilvēki vairs nejuta Mihaela inspirētas domas. Tās tika atdalītas no Viņa ietekmes (varas); no garīgās pasaules tās nolaidās individuālajās cilvēku dvēselēs.

Turpmāk domu dzīve norisinājās un attīstījās cilvēces robežās. Sākumā cilvēki nebija droši par savām domām. Šī nedrošība atspoguļojās sholastikā. Sholastiķi sadalījās reālistos un nominālistos. Reālisti, kuru vadonis bija Akvīnas Toms un viņam tuvi cilvēki, vēl jūta domu un lietu vienotību (domu piederību lietām). Tādēļ viņi redzēja lietās dzīvojošo domu realitāti. Cilvēka domas viņi uzskatīja par realitāti, kas no lietām pārplūst dvēselē. Savukārt nominālisti spēcīgi sajuta faktu, ka dvēsele pati veido savas domas. Viņi uztvēra domas, kā kaut ko subjektīvu, kas dzīvo dvēselē un kam nav nekā kopīga ar lietām. Viņi uzskatīja, ka domas ir tikai cilvēku veidoti lietu vārdi jeb nosaukumi. (Runāja nevis par “domām”, bet par “universālijām”, taču tas nav būtiskākais šajā uzskatā, jo domām vienmēr piemīt kaut kas universāls, ja salīdzina ar lietām.)

Var teikt, reālisti gribēja palikt uzticīgi Mihaelam; arī tad, ja domas no **Viņa** sfēras bija nokļuvušas cilvēku sfērā, viņi kā domātāji vēlējās kalpot Mihaelam kā kosmiskās inteliģences pārvaldītājam. Nominālisti savas dvēseles neapzinātajā daļā atkrita no Mihaela. Par domu īpašnieku viņi uzskatīja nevis Mihaelu, bet cilvēku.

Nominālisms izplatījās, un tā ietekme arvien pieauga. Tā tas turpinājās līdz pat 19. gs. pēdējai trešdaļai. Šajā laikmetā cilvēki, kuri kaut ko saprot no garīgo notikumu uztveres Visumā, sajuta, ka Mihaels ir sekojis intelektuālās dzīves plūsmai. Viņš tiecas pēc sava kosmiskā uzdevuma jaunas metamorfozes. Līdz šim Viņš ļāva domām no garīgās pasaules plūst cilvēku dvēselēs; sākot ar deviņpadsmitā gadsimta pēdējo trešdaļu, Viņš vēlas dzīvot **cilvēku dvēselēs**, kurās tiek veidotas domas. Līdz šim Mihaelam radniecīgi cilvēki redzēja Mihaelu darbojamies garīgajā sfērā; tagad viņi zina, ka jāļauj Mihaelam dzīvot savā sirdī; tagad viņi ziedo Viņam savu domu nesto garīgo dzīvi; tagad viņi individuālajā, brīvajā domu dzīvē ļauj Mihaelam pamācīt, kādi ir pareizie dvēseles ceļi.

Cilvēki, kuri iepriekšējā Zemes dzīvē saņēma inspirētas domas, bija Mihaela palīgi (kalpi), kas, 19. gs. beigās atkal nonākuši Zemes dzīvē, jutās aicināti šādā brīvprātīgā Mihaela kopienā. Turpmāk savu kādreizējo domu inspirētāju viņi uzskatīja par vadītāju augstākā domu būtībā.

Tas, kurš prot ievērot šādas lietas, zina, kāds apvērsums 19. gs. pēdējā trešdaļā ir noticis cilvēka domu dzīvē. Līdz tam cilvēks varēja tikai just, kā no viņa būtnes rodas domas; kopš norādītā laika posma viņš spēj pacelties pāri savai būtnei; viņš spēj pievērst savu prātu garīgajai jomai; tur viņam pretī nāk Mihaels, un Viņš parāda, kādas ir radniecīgās attiecības ar jebkuru domāšanas darbību. Viņš atbrīvo domas no galvas jomas; Viņš atbrīvo tām ceļu sirdī; Viņš izraisa dvēselē (*Gemüt*) iedvesmu, lai cilvēks var dzīvot, pašizliedzīgi nodevies savā dvēselē visam, ko var pieredzēt **domu gaismā**. Mihaela laikmets ir sācies. Sirdīs sāk rasties domas; iedvesma vairs nerodas tikai no mistiskas tumsas, bet no domu nestas dvēseles apskaidrības. To saprotot, dvēselē tiek uzņemts Mihaels. Domām, kas mūsu laikā tiecas aptvert garīgo, jānāk no sirds, kas pukst uzticībā Mihaelam kā ugunīgajam Visuma domu valdniekam.